

АБОНАМЕНТИ:

За България, за 6 м. — 7 л.

За странство „ „ — 14 л.

Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Излиза понеделникъ, сръда и петъкъ

Градската библиотека

Ръкоп. не се връщатъ назадъ

Терещенко и въпроса за Добруджа. — Ромънски претенции за Добруджа. — Революцията въ Русия. — Условието за бъдещия миръ. — Срещата на съюзните монархи. — Д-ръ Радославовъ за сѣверна Добруджа. — Волята на добруджанци.

Терещенко и въпроса за Добруджа.

Още съ започване на тая мирова война, въпроса за мира не е прѣставалъ да занимава политиката и на двѣтѣ страни. Съ какъвто жаръ се води борбата по бойните полета, съ двойно по-големи усилия и двѣтѣ страни отстояватъ било въ печата, било въ рѣчи отъ ръководящи лица своите интереси и чертаятъ условията на бъдещия миръ. До като обаче въ извѣстията на ръководящите въжове отъ държавите на съюза има една обединяваща идея еднаквостъ въ схващанетата за условията на близкия миръ, извѣстията на държавните мъже на съглашените се пълни съ противорѣчия. Въ продължение на по-вече отъ три години държавите отъ съглашените не можаха не само да постигнатъ необходимото съгласуване на своите военни акции, но и да припишатъ противорѣчивите си интереси, за да могатъ сега, когато края на войната се очартава, да излизатъ съ строго опредѣлени общи цѣли. Тѣй като войната, поради своята продължителностъ, се изроди и понеже умората отъ нея се чувства извънредно много всрѣдъ народите и на двѣтѣ страни, гласовете за миръ напоследѣкъ зачестиха. Не минава парламентарно заседание, не минава политическа рѣчь, дѣто да не се говори за мира. Наредъ съ зачитане дѣйствието по бойните полета, засилва се и дипломатическата борба, която напоследѣкъ се води съ голямо ожесточение, като всяка страна се старее да конкретизира условията на бъдещия миръ съобразно своите интереси, да повдигне духа на изморените си отъ войната народи, за да ги подготвятъ къмъ нови жертви.

Слѣдъ редъ извѣстия на английски и французски държавници, напоследѣкъ и руския министръ на външните работи, Терещенко е произнесълъ рѣчи въ прѣварителния парламентъ относително цѣлитѣ на войната и условията, които трѣбва да легнатъ въ основата на бъдещия миръ. Рѣчта на Терещенко е прѣдизвикана отъ изработената отъ съвета на работническите и други делегати въ Петроградъ програма за миръ, прѣдложена на тѣхния делегатъ Скобелевъ, който отива на съглашенската конференция въ Парижъ. Извѣстията на Терещенко ни интересуватъ тукъ само въ тая пасажъ, въ който се зачекватъ българските интереси по въпроса за Добруджа. Въ страниците на тая вѣстникъ се писа за програвата на петроградския съветъ. Въ тая програма се прокарва идеята за автономия на Добруджа. Колкото и тая идея на съвета на работниците да е далечъ отъ рационалното разрѣшение на добруджанския въпросъ, въ всѣки случай съ това той иде да признае, че Добруджа не може да съставя частъ отъ ромънската държава. Съветътъ на работническия делегатъ докато въ своята програма нева балканските спорове да се разрѣшатъ въз основа принципа на самоопредѣленето на народите, за добруджанския въпросъ поставя това странно разрѣшение, което нежинуемо би довело до сигурното положение на пѣщата. Въ своите извѣстия Терещенко е категориченъ. Той заявява, че Добруджа не може да се даде на България, защото Ромъния не бивало да се изостави безъ излазъ на море. Терещенко, като прѣдставител на партията на кадетите се явява привърженикъ на опал политиката, основана на която се поставиха отъ бившото царско правителство при срещата на Николай съ Карола въ Бустенджа. Ру-

ската демократия още не може да се отърси отъ онай политиката, която докара настоящата война, а съ това и погрома на Русия и жертва на която политиката станаха най-вѣрните прѣдставители на руската демократия — Мелюковъ и Гучковъ.

Що се отнася до въпроса за ромънския излазъ на море чрезъ владението на гр. Бустенджа и неговото стопанско значение за Ромъния, ние обръщаме вниманието на читателя върху прѣкрасната студия на нашия сътрудникъ г. Д-ръ Ив. Пенковъ, „Бустенджанското пристанище“, печатана въ редъ броеве на в. „Добруджа“. Съ силни убедителни аргументи и съ официални статистически данни въ тая студия се доказва, че бустенджанското пристанище е нѣмало и не може да добие онова значение на необходимъ експортенъ пунктъ за ромънската търговия, какъто неопознати добри по въпроса мислятъ да има, и че простанцията Браила и Галацъ си оставатъ и сега единствените, които свързватъ Ромъния по море съ европейските пазари и иматъ значението на необходими за стопанското развитие на Ромъния пристанища.

Ако руската демократия има интересъ за консолидиране на новия държавенъ строй въ Русия, да свърши настоящата война съ единъ траенъ — продължителенъ миръ, за да може на мирното поприще да развие всички културни сили на нова Русия, то прѣди всичко, е необходимо да се разрѣшатъ балканските въпроси, като се прѣмахнатъ съ това причините за бъдещи конфликти. Това изисква, прѣди всичко, разрѣшението на националния въпросъ, като се даде възможностъ на всѣки народъ да завърши своето обединение. Ние се напѣсваме въ тая кървава война за постигане на националното си обединение. Това обединение не би било завършено, ако въ границите на България не влизе и Добруджа до устието на Дунава. За българския характеръ на областта ни говорятъ хилядите българи, отвлѣчени отъ ромънските власти, за това ни говорятъ нечувания устремъ на българския войнинецъ изъ добруджанските полета, гробниците на хилядите паднали герои въдушени отъ идеята да освободатъ роба братъ, за това сега свидетелствуватъ уличната, отворени въ всѣко село по искане на самото население, което цѣли 40 години е било терзано и не му е давано възможностъ да се учи на родния си езикъ.

Руската демократия трѣбва за винаги да се прости съ политиката на Николай, която гласна Ромъния на югъ къмъ чисто български земи. Не искаме да кажемъ, че бъдещата конференция при разрѣшение на мировата проблема не трѣбва да се справи и съ стопанските интереси на всяка държава. Обаче при безспорния фактъ, че Добруджа не е единственото мирско дебюше на Ромъния, радикалното разрѣшение на въпроса е да получи България своята естествена и етнографическа сѣверна граница — Дунава. И българскиятъ войникъ не ще оскверни паметта на падналите изъ добруджанските полета герои, той не ще напусне легендарния Дунавъ, до като не види земата на неговите единични подвизи въ границите на България. Българскиятъ народъ въ Добруджа не ще допусне никому да си играе съ неговата съдба, като се противопостави съ всички сръдства сръщу всякакви международни договори, за да осъществятъ съкровинната мечта — обединението си съ цѣлокупния български народъ.

Военни новини.

14 XI. 1917 г.

Западенъ воененъ театръ. Група армии на Баварския прѣстолонаследникъ. Слѣдъ краткъ отпъкъ англичаните вчера нападяха, сѣверозападно отъ Пашендосъ. Тѣ бидоха отблъснати. Прѣзъ деня бойната дѣйностъ се ограничи само въ артилерийска такава. Прѣзъ нощта, обаче, тя се засили въ пространството до Иперъ. По останалата частъ на западния фронтъ вищо особенъ. Подпоручикъ Мюллеръ свали 33-а си противникъ.

Боевете въ Фландрия. Група армии на Баварския прѣстолонаследникъ Рупрехъ. Въ Фландрия отбихме чрезъ огънь и контра атака силните разузнавателни отблъснения, които бѣха насочени равно зарѣзъта отъ белгийците и англичаните въ областта Изеръ по бойния фронтъ сръщу нашите позиции. Артилерийскиятъ бой бѣше по-слабъ, отколкото прѣзъ последните дни. По вечера огънятъ се засили при Дитинде и въ нѣкои участъци на главния боевъ театръ.

Група армии на германския прѣстолонаследникъ. Сѣверно отъ Врзеръ едно нападение на нашата пѣхота ни донесе пѣхотни и картечници. По источния фронтъ на рѣката Мюза артилерийската дѣйтелностъ вѣше ожесточена. Подпоручикъ Босларцъ свали 22-а си противникъ, а Фицелдфебелъ Бузлеръ — 25-а си противникъ въ въздушния бой.

Источенъ воененъ театръ. Нищо особенъ.

Нови успѣхи при Горинция. Южно отъ Ж. П. линия Рига-Петербургъ нашите постове стѣгна една атака на едно руско патрулно отблъснение. Югоизточно отъ Горинция едно прѣдприятие на германски и австро-унгарски части биде утѣчено съ успѣхъ.

Македонски фронтъ. Въ завой на Черна привечеръ артилерийската дѣйностъ се оживи.

Артилерийскиятъ бой по височините, източно отъ село Паразово и въ завой на рѣката Черна достигна до голяма сила.

Италиански фронтъ. Чрезъ тактичния съдѣйстви на Вюртенбергския и австро-унгарския главински части се прѣсече пътя на отстъпващите въ долината на горното течение на Пиавъ италианци — при Лепарене 10,000 десетъ хиляди италианци бѣха принудени да се прѣдадатъ. Голяма плячка отъ оръжия и военни материали попаднаха въ наши рѣцѣ. Нашите части, напредващи отъ Велуно, се нахлуватъ прѣдъ Фонтре. По долното течение на Пиавъ нищо особенъ.

Прѣзъ октомъ загубитѣ на неприятелъ въ въздушния бой възлизатъ на 9 прѣвзрзани балона и 244 самолета отъ които 149 паднаха задъ нашия лини, а останалите задъ тия на противника. Ние загубихме въ въздушния бой 67 самолета и единъ балонъ.

Ние отнехме на италианците въ седментахъ общини височината Лонтара. Напредващите въ планините между долините Согана и Спалонъ, войска штурмува бренираното укрѣпление Леоне на височината С. Ли-Кампо и бренираното укрѣпление С. Ли-Матъ. Фонтре е въ наши рѣцѣ. По долното течение на рѣката Пиавъ артилерийскиятъ огънь се засили.

Пронаднали италиански атаки. Вена. Отъ главната квартира се съобщава: силниятъ контра атаки на италианците при Авино сж съвършено пронаднали. Австро-унгарските части сж завладѣли важни височини въ пространството „Седментахъ Общини“. Нашите войски напредватъ непрѣстанно къмъ южната частъ на Фонтре. Въ долината частъ отъ напредващите сѣверни войски, слѣдъ като се отхвърлиха италианците задъ Пиавъ, сж достигнали Велуно.

Турския фронтъ. На лѣвия флангъ неприятелския за атакуване опитъ биде осушенъ, като оставаша въ наши рѣцѣ едно количество отъ пушки, рѣчни гранати и много ранени плѣнници.

Синайски фронтъ. Отъ 9-й до 11-й т. м. неприятелъ не прѣдприе никакви атаки по този фронтъ.

Пропаднало английско нападение. Берлин С.-западно от Илванде едно неприятелско нападение от страна на англичаните пропадна. Въ областта на 7-ти общини и в долината на Сугана спелелизми почва. Нашите части штурмуваха защитеното от страна на неприятеля пристанище укръпение Видоръ на източния брягъ на Илва.

Добруджанци! фонда „Добруджа“ е признан за член изключително на националната ни култура.

Ант. Борланосъ.

Ромънски претенции за Добруджа.

Въ в. „Църковен Цайтунг“ от 25 октомври т. г. единъ ромънски, който си Дръ А. В., оспорва българските права върху Добруджа и, като изпачава и отрича общопознати исторически и етнографски факти, се мъчи да убеди или, по-право, да заблуди света, че тая провинция е отъ немишлен ромънска.

Българските претенции върху Добруджа били неоснователни, защото отъ 15 векъ тя била турска провинция и презъ това време била населена съ чужди племена, главно татари и турци. Българите дошли по-късно, по тѣ не могли да измѣнятъ туземното ромънско население и да придадатъ на областта български характеръ. Настоящи ромънски и днесъ не били главния елементъ, но не нѣкои нѣста тѣ се държали издръжано отъ много вѣкове били пустинни здрави корени. Чуждите владения не измѣнили ромънския характеръ на провинцията. Въ 1878 г. тя била дадена просто на старите и притежатели — ромъните.

Пълната несъстоятелностъ на тия ромънски доводи и твърдения е очевидна за всѣхъ, които познаватъ по голяма историята и етнографията на Добруджа. Обстоятелството, че Добруджа отъ 15 векъ до Берлинския конгресъ била турска провинция и че презъ това време била населена отъ колонисти турци и татари, не доказва никакви ромънски права върху нея. И цѣла България, Гърция, Сърбия и други земи бѣха вѣкове наредъ турски провинции и въ тѣхъ бѣха настанени стотици хиляди турски колонисти, но отъ това не слѣдва, че ромъните иматъ нѣкакви права върху тия земи.

Относно твърдението, че ромъните отъ много вѣкове били пустинни здрави корени въ Добруджа и че и припали ромънски характеръ, трѣбва да се забѣли, че това е позорна легенда. Всички чужди пътешественици, които сѣ минавали презъ Добруджа презъ 16, 17 и 18 векъ, като Вошковицъ, антиохийския патриархъ Макарий и др., говорятъ въ своите книги бѣлѣжи и описания за турски и български поселения, но не и за ромънски.

Отъ всички признани въ Добруджа ромъните сѣ най-новитѣ. 3/4 отъ тѣхъ сѣ тѣ нареченитѣ „ветерани“, заселени слѣдъ 1904 г. съгласно закона отъ 2 априлъ 1903 г. за раздаване земи въ Добруджа на поборниците отъ войната презъ 1877/78 г. Доволю тѣ сѣ могли да „посвятъ здрави корени“ и да придадатъ ромънски характеръ на областта, свидетелствуватъ слѣднитѣ ромънски признания: „Мнозина ветерани напустна заселищата си и други не дойдоха. Нѣкои отъ тѣхъ достигнаха до такова положение, че дори единъ префектъ го описа негодна въ единъ стодиченъ вѣстникъ въ най-черни краски. Ромънскитѣ ветерани, станали просители, вагабонти или слуги, сѣ нѣщо обмислено въ Добруджа. По тая начинъ сѣ унижи прѣстатно една национална задача, като се унижи хората, които трѣбаше тая, на югъ, да прѣдставяватъ ромънския елементъ“).

Българскиятъ характеръ на Добруджа, обаче, е признатъ още въ 1878 г. отъ самитѣ ромъни. Извъстенъ е фактъ, че прѣдъ и слѣдъ Берлинския конгресъ ромъните заявяваха ясно и категорично, че не искатъ да приематъ Добруджа, защото тя е българска земя. Цѣлитѣ тогавашнитѣ ромънски печатъ е пълно съизвѣстия, които най-добри опровергаватъ всички сегашни ромънски претенции върху тоя български вѣтъ. Като образецъ на доводитѣ нѣмъ противъ прѣдметното на Добруджа, посочваме уводната статия въ броя отъ 27 януарий 1878 г. на в. „Românul“, органъ на ромънската либерална партия. Той пише: „когато ромъните пролѣха кръвта си и имолитѣ си за освобождението на стѣждувашкитѣ християни, тѣ не разбираха, че това трѣбва да имъ бѣде платено. Тѣ не отидоха да освободятъ единъ поробенъ отъ вѣкове народъ, за да заработятъ отпсалъ частъ отъ земята на негоднитѣ дѣди“).

Българскиятъ права върху Добруджа въ 1878 г. се признаваха не само отъ ромъните, но и отъ безпристрастнитѣ чужденци. „Augsburger Allgemeine Zeitung“ въ уводна статия, прѣведена изцѣло, безъ никаква бѣлѣжка, въ тогавашнитѣ органи на ромънската консервативна партия „Timpul“, бр. 38 отъ 18 февруарий 1878 г., доплати ромънскитѣ доводи противъ подарѣна, който руситѣ прѣдаваха на Ромъния. „Русия, казва вѣстникътъ, нека да вижне въ тѣлото на Ромъния едно вѣско земя съ 200,000 жители, въ болшинството си българи, т. е. славяни отъ нездравата и мучур-

лива Добруджа. Послѣ чрезъ постоянно търкане тѣзи дѣл съвѣтъ различни народности, съ два езика взаимно неразбираеми, ще живѣятъ въ постоянно недоволение, тъй че Русия ще има всѣкога случай да се намѣсва въ разирата имъ. Напразно деклариратъ ромънскитѣ министри въ съгласие съ народното прѣдставителство, че Ромъния не се е намѣсвала въ войната, за да прави завоевания, че нѣма намѣрени да си присвои частъ отъ населението, което живѣе въ стѣждувашкитѣ зони; че подобно присвоиване на хетерогенни елементи ще постави въ конфликтъ съ държавата, която сега се създава и нѣмъ която прѣдсказва по население и положение онова нѣсто“).

Прѣдупрѣждението, които пѣмския вѣстникъ прави въ 1878 г., могатъ да бѣдатъ повторени и днесъ съ пълна основателностъ. Врѣщането на ромънския режимъ въ Добруджа ще стане причина за бѣдния конфликтъ между двата съседни народа и ще създаде нови поводи да се намѣсватъ руситѣ въ Балканскитѣ работи. А тая намѣска — ромъните знаятъ това най-добри — носи само нещастие за Балканскитѣ народи.

Революцията въ русия

Новото руско правителство прѣдлага примирие и миръ. Условие за бѣдния миръ.

Петроградъ. Петроградска телеграфна агенция. Конгресътъ на съвѣтитѣ гласува текста на прѣдложението за миръ, което гласи: Правителството на работницитѣ и селенитѣ, създадено отъ революцията на 6. и 7. ноември и поддрѣпено отъ съвѣта, прѣдлага на всички правителства на воюващитѣ страни да започнатъ веднага прѣговори за демократиченъ и справедливъ миръ. Правителството сѣта, че единъ демократиченъ и справедливъ миръ, за който купитѣ мнозинството отъ работническитѣ класи въ всички воюващи страни, истощени и сѣспани отъ войната, трѣбва да бѣде миръ незабавенъ, безъ заграбване на чужди територии, безъ насилствено завладѣване на чужди народности, безъ обезщетения. Руското правителство прѣдлага на всички воюващи да сключатъ веднага такъвъ миръ, като запазва, че е готово да направи незабавно всички енергични постѣпки, за да накара пълномощитѣ на всички страни да одобрятъ окончателно всички условия на този миръ безъ анексии или заграбване на територии, съгласно юридическото схващане на демокрацията, изобщо и на работническитѣ класи. Правителството разбира всѣко анексиране на една малка и слаба народност

отъ пѣвоя голѣма и мощна държава, безъ съгласието на тази народностъ и независимо отъ нейната цивилизация и географическо положение, когато едно каквото и да било и когато противно на волята му, изказана въ печата, въ народни събрания, въ рѣшение на партии или чрезъ въстания и бунтове противъ потиснитѣ и при това отказатъ да му дадатъ право на всеобщо гласуване, право да организиратъ своето политическо устройство и отказатъ да отстранятъ окупационнитѣ войски отъ неговитѣ земи, подобно положение значи анексия или насилствено заграбване. Правителството сѣта продължението на войната и разпрѣдѣленото на слабитѣ покорени народности между голѣмитѣ сили държави за голѣмо прѣстѣпление противъ човѣчеството и правителството, прогласява тържествено рѣшението си да подпие миръ, който ще тури край на тази война при горнитѣ справедливи за всички народности условия. Сключеніето правителството заявява, че е съгласно да разгледа всички други условия за миръ, като настоява само тѣзи условия да бѣдатъ по възможностъ по ясни и безъ всѣкакви таенъ характеръ. Отъ своя страна правителството прѣмахва цѣлата тайна дипломация, потвърждава твърдото си рѣшение да води прѣговоритѣ за миръ открито прѣдъ пѣния свѣтъ и да пристѣпи къмъ обнародването на всички тайни договори, одобрени или сключени отъ правителството на едритѣ собственици и капиталисти отъ февруари до 7 ноември 1917 година. Правителството обявява за невалидно съдържането на тѣзи тайни договори, толкова повече, че въ по-голямата си частъ тѣ даватъ разни изгоди и привилегии на едритѣ собственици и капиталисти, като запазватъ или разширяватъ анекситѣ, направени отъ великоруситѣ. Като ками всички народи да започнатъ веднага прѣговори за миръ, правителството заявява, че е готово да осъществи тѣзи прѣговори

чрезъ писменни или телеграфически съобщения, както и чрезъ прѣговори между прѣдставители на разнитѣ страни или правителството ще назначи единъ свой пълномощникъ въ една неутрална държава. Правителството прѣдлага на всички воюващи страни да сключатъ веднага примирие, като сѣта отъ своя страна, че това примирие трѣбва да бѣде сключено за три мѣсеца, срокъ достатъченъ да се изведатъ прѣговоритѣ до добъръ край.

То прѣдлага също въ прѣговоритѣ за миръ да взематъ участие прѣдставители на всички народности или народи, въвлѣчени въ войната или страдащи отъ нея и да се сѣне една конференция отъ прѣдставители на всички народи въ свѣта, които да одобрятъ окончателно изработенитѣ условия за миръ. Като прави тѣзи прѣдложения на правителствата на всички воюващи страни, врѣмешното правителство се надѣва, че ще бѣде поддрѣпено отъ съзнателнитѣ работници на тритѣ най-цивилизовани народи въ свѣта, които участватъ по-активно въ настоящата война — Англия, Франция и Германия. Работницитѣ въ тѣзи страни иматъ най-големи заслуги за дѣлото на напредѣна и на социализма, а имопно въ Англия чрезъ придобиването хартата на свободата, въ Франция чрезъ голѣмитѣ революции на пролетариата и въ Германия чрезъ героичната борба на работницитѣ за организирането имъ. Всички тѣзи прихѣри сѣ залогъ, че работницитѣ въ тѣзи страни ще разбератъ проблемитѣ, които се слагатъ прѣдъ тѣхъ, проблеми за освобождението на човѣчеството отъ ужаситѣ на войната и че тѣзи работници съ своята моща енергия и съ своето себеотрицание, ще ни помогнатъ да довършимъ дѣлото на мира и да освободимъ отъ експлоатацията всички работнически класи.

Добруджанци, пазете се отъ прѣдателя и шпиони. Пазете се отъ ония, които услужватъ на враговетѣ на нашия вѣренъ четворенъ съюзъ!

Изъ чужбина

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Срѣщата на монархитѣ отъ Съюза въ Горица. Горица. Германскиятъ императоръ пристѣгна днесъ на юго-западния фронтъ поздравенъ отъ императоръ Карлъ, ерцхерцогитѣ Максимилианъ, Фридрихъ и Евгений и принцъ Феликсъ, париски, както и отъ дворцовитѣ савояници и висшитѣ офицери, между които началникъ-щоба генералъ фонъ Арцъ. Двамата монарси се поздравиха твърдъ сърдечно. Въ единъ доста продължителенъ разговоръ императоръ Вилхелмъ поздравя нашия императоръ за избѣгането опасността да се удави, както той бѣ сторилъ вече това телеграфически. Слѣдъ пристѣгането въ императорската квартира двамата монарси си разѣгнаха посѣщения. Императоръ Вилхелмъ посѣти също и императрица Зита. Слѣдъ това пристѣгна отъ квартирата си Царьтъ на България съ прѣстоносна слѣднитѣ князъ Борисъ и князъ Кирилъ. Тримата съюзни владѣтели имаха доста дълъгъ разговоръ. Вечерта императорската двойка даде и тѣмъ на вечера въ дворецъ на вѣтъ, на която присѣдствуваша императоръ Вилхелмъ, Царьтъ на България-Ерцхерцогитѣ-Максимилианъ, Фридрихъ, Евгений и Леополдъ, Салваторъ, калво и париския принцъ. Слѣдъ като се сбогува твърдъ сърдечно императоръ Вилхелмъ продължи патуването си за фронта. Царьтъ на България и Императорската двойка отидоха въ респективнитѣ си квартири за да инспектиратъ фронтотѣ.

Корниловъ въ Петроградъ. Виена. Прѣдставителтъ на кореспонденцъ бюро въ Стокхолмъ съобщава, че се носѣлъ слухъ, какво английската легация получила съобщения за визането на Корнилова въ Петроградъ. Шведската телеграфна агенция се научава отъ достоверенъ източникъ за побѣдата на войскитѣ на Керенскитѣ, които слѣдъ въропролитенъ бой влѣзли въ Петроградъ.

Италианския министерски съвѣтъ. Луго. Висшиятѣ италиански министри-прѣседатели Джолити, Луцати, Саландра и Боселли участвували оная денъ въ министерския съвѣтъ, който споредъ в. „Мезажеро“ черпещъ свѣдѣнията си отъ министър-прѣседателя г. Орландо, разискувалъ по създаденото отъ военнитѣ събѣжи и конференцията въ Равалло военно и политическо положение. Било постигнато пълно съгласие въ гледницата.

Германския печатъ и руснитѣ прѣдложения. Берлинъ. Разглеждайки руското прѣдложение за миръ, вечернитѣ вѣстници свѣтватъ да се избѣга много голѣмъ оптимизъмъ относително резултатитѣ отъ тия прѣдложения. Директоръ на печата Хербстъ.

Добруджанци, разпространявайте вѣстникъ „Добруджа“.

*) V. M. Kogălniceanu. Dobrogea. 1879—1909. București. 1910. Стр. 178.

Продоволжението на Съглашението. Верия. Стръх Артуръ Янъ съобщава съ дата 31 октомври въ „Нахт-техелн“ за единъ апелъ за спестяване на хранителните припаси. Историята показва, че гладът може да доведе до окончателно решение. Житната реколта въ Франция е сравнително лоша. Положението въ Италия е също такова. Въпросът за хранителните припаси на фронта актуален е твърде сериозен. Последниятъ ще влоши още повече положението съ продължението на войната.

Стокхолмъ. „Стокхолмъ Тиденге“ съобщава: Керенски е билъ така сигуренъ, че той заставалъ въ срѣда прѣвъ нощта, че казашитъ части, съ които той разполага, сѫ толкова силни, че може да потуши движението на болшевикитъ. Слѣдъ това се получи съобщението, какво болшевикитъ сѫ заели Балтийската гара, както и нѣколко редакции отъ противникъ на болшевикитъ вѣстници. По-големата частъ отъ Петербургския гарнизонъ е прѣминала на страната на болшевикитъ и се водели боеве изъ улицитъ на Петербургъ съ каретници, носени на автомобили. Икано доста убити и ранени. Още въ срѣда градътъ бѣше въ владение на болшевикитъ.

Вашингтонъ. Рускиятъ пълномощенъ министъръ се изказа, че не признава авторитета на управлението на болшевикитъ.

Горице. 10.XI.1917 г. Негово Величество Австро-Унгарски Императоръ посѣти заедно съ цари на България Горице и Палианова. Въ това пътуване сѫ взели участие също прѣстопродолжителитъ князь Борисъ, князь Кирилъ, както и принцъ Феликсъ отъ Парма. Главната църква въ Горице драмата владѣтели сѫ присъствували на единъ много тържественъ молебенъ. Отъ Палианова цари на България прѣдложили по една особена програма пътуването си за фронта.

Вѣрата на италианцитъ въ побѣдата. Римъ. Съобщение на агенцията Стефани. Кралътъ и министритъ отправиха до италианския народъ една прокламация, въ която се казва, че народътъ трѣбва да има вѣра и да понесе голѣматъ жертви, които положението изисква. Кралътъ изказва дълбоко убѣждение, че войскитъ на съглашените ще постигнатъ крайната и пълна побѣда въпреки настоящитъ неуспѣхи.

Аферата Боло—Паша. Верия. Съобщения на агенцията Хавасъ. Националниятъ съдъ рѣши да бѣде уволненъ прѣдседателя на апелативния съдъ Моние, който бѣше замѣсенъ въ аферата Боло Паша.

Посланиктъ въ Америка и новото правителство. Вашингтонъ. Съобщения на агенцията „Райтеръ“. Руското посолство съобщава, че отговаря да признае властта на правителството на Болшевикитъ.

Лондонъ. Агенцията „Райтеръ“ съобщава официално слѣдното: Канцлерътъ за съкровището заяви, че частъ отъ третия французки заемъ ще бѣде емитиранъ въ Англия въ знакъ на финансова общностъ между съюзникитъ.

Англия не признава новото руско правителство. Стокхолмъ. Вѣстникътъ възпроизвежда едно извѣстие на „Морнингъ постъ“, споредъ което Англия не признава новото руско правителство.

Берлинъ. Въ вѣстникъ „Ворнеръ-Бундъ“ Г-нъ Штеинманъ пише по положението на Италианския фронтъ слѣдното: „Италианцитъ нѣщо друго не могатъ да направятъ, освѣтъ да се отбраняватъ отъ неприятеля, който не ослабва настѣпването си, но напротивъ отдалѣ само тѣ войсковы части, които сѫ излизали при

съкратяване на фронта между морето и Вицентинскитъ Алпи. Загубитъ на италианската армия въ новы сили и материали сѫ вече така голѣми, че американската помощъ въ по-големата си частъ е изравнена. Понеже французо-италианскитъ железници, мажнотъ могатъ да прѣнасятъ до фронта повече отъ 10 дивизии прѣди германско-аустро-унгарското командване да издаде заповѣдъ за новы удари, то не може да се допусне, че ще може да се укрепи една линия за защита на Ломбардия“.

Централнитъ сили и рускитъ прѣдложения. Вiena. По поводъ прѣдложенията за миръ на петроградския свѣтъ „Фрамденблатъ“ пише: „Сѣга още не се знае дали новото руско правителство ще приеме безъ измѣнение текста на тѣзи прѣдложения и дали ще ги прѣдаде на другитъ правителства. Въ случай че прѣдложенията за миръ бѣдатъ направени отъ руското правителство, правителствата на четворния съюзъ ще се спогодять най-бързо относително отговора, който трѣбва да дадатъ и ще отговорятъ ясно на въпроса за почване на прѣговори, повдигнатъ отъ руска страна, очевидно съ сериозни памѣтени и искрено желание за миръ справедливъ, миръ безъ анексии и контрибуции. Това съвпада по същество съ мира трѣбва взаимно споразумение, който се жделаетъ отъ централнитъ сили. Обаче опредѣленето на думата анексия се доста различава отъ общото и международно понятие, което тази дума изразяваше до сѣга. По самиятъ свѣтъ не сѣбта своитъ условия за окончателни и разчита на контра прѣдложението.“

Най-сѣществено, обаче, е волята да се сключи дѣйствително миръ. Ако и другитъ наши противници се въодушевяватъ отъ сѣщото желание за миръ, като Русия и Четворния съюзъ, тогава мирътъ приближава.

Рускитъ чиновници прѣустановили работата. Лондонъ. На агенцията „Райтеръ“ съобщаватъ отъ Петроградъ съ дата 9 ноември: Всички чиновници отъ министерството на външнитъ работи, финанситъ и търговията прѣустановиха работата си.

Съглашенската конференция. Парижъ. Съобщения на агенцията Хавасъ: Отариването на съюзническата военна конференция въ Парижъ е опредѣлено да стане на 19 ноември.

Новитъ руски министри. Стокхолмъ. В. „Денъ“ съобщава, че новитъ министри щѣли да бѣдатъ Малиновитъ, Кишинитъ, Масловъ, Ливеревски, Гвоздевъ и Овернатски, които щѣли да поематъ вѣдѣта административни работи.

Междусоборци въ Русия. Лондонъ. В. „Централ-Ню“ съобщава: Спорѣдъ безжичното донесение на Хампаранда, Керенски разполага съ една 200 хилядна армия. Казашитъ полкове въ Петроградъ трѣбва да сѫ нападнали съвѣрзаниитъ на Керенски. По улицитъ на града се водила редовна война.

Стокхолмъ. Единъ туканшо пълномощно министерство е получило съобщение, какво въ Петроградъ се водили кървопролитни боеве между войсковитъ части и болшевикитъ. Керенски трѣвало да е побѣдилъ. Споредъ положителенъ источникъ се узнава, какво намиращитъ се въ Цете Швейцарски вагони, прѣдначени да прѣнасятъ хранителни припаси за Италия сѫ били вземати отъ французитъ и употребявани за прѣнасяне войски въ Италия.

Кооперационитъ. Туканшото руско пълномощно министерство не се присѣдинява къмъ правителството на болшевикитъ въ Петербургъ.

Ново затваряне на французката граница. Женева. Французката граница биде отново затворена въ недѣля по срѣдъ нощъ.

Италиански илюзии. Римъ. Кралътъ и министритъ издадохъ прокламация къмъ италианския народъ, въ която се казва, че въпреки промишленитъ успѣхъ войната ще бѣде спечелена въ края на краищата отъ съглашените.

Царътъ на италианския фронтъ. Австро-Унгарския офицеръ за срѣзка съобщава: Царъ Фердинандъ, прѣстопродолжителъ князь Борисъ и князь Кирилъ сѫ пристигнали на италианския воененъ театръ за да посѣтятъ австро-унгарския императоръ и Кралъ Карлъ.

Англичанитъ въ Русия. Стокхолмъ. „Социалдемократонъ“ се научава, че извѣстията за замѣняването на английския посланикъ въ Петроградъ сѫ невѣрни. Прѣди избухването на революцията на болшевикитъ Стръх Ватънъ възнамѣрявалъ да напусне Петроградъ, но по късно той рѣшилъ да остане, въпреки всичко, въ руската столица. „Дейгъсъ нхетеръ“ се научава отъ Хампаранда: пристигнали снощи латинци потвърждаватъ, че членовѣтъ на английското посолство останали въ Петроградъ, зазначенитъ за тѣхъ вагони били задържани; латинцитъ съобщаватъ, че въ деня на замѣняването имъ въ Петроградъ владѣло голѣмо външение, както нареченици тѣхъ и оръдия дѣйствували изъ улицитъ.

Хроника

Къмъ абонатитъ и настоятелитъ на вѣстника. Поканватъ се г. г. абонатитъ, които не сѫ внесли абонамента си да сторятъ това въ непродължително време. Въ Бабадагъ е въведена паричната служба при т. п. станция, тѣй щото суми могатъ въ всяко време да се експедираатъ за администрацията на вѣстника.

Умоляватъ се г. г. абонатитъ и настоятелитъ на вѣстника, когато експедираатъ суми винаги да явяватъ съ отдѣлни писма до администрацията, за какво се изпращатъ тѣ суми.

Абонатитъ, които се обръщатъ къмъ администрацията на вѣстника при изпращане на суми или промѣна на адреса си, молимъ да посочватъ № на абонамента си.

Отъ Администрацията.

Потрѣбителна кооперация въ града ни. По инициативата на нѣколко туканши граждани се туря началото за основаване потрѣбително-кооперативно дружество.

Събраниитъ се граждани безъ разлика на народностъ възприема идеята за подобно дружество.

Избра се комисия отъ слѣднитъ лица: Иванъ Ж. Ивановъ, Иванъ Христовъ, Стайко Станчевъ, Неджибъ Демирзанъ и Аврамъ Рундъ, които да провѣтиратъ пошироко тая идея и да свика общо събрание за приемане устава и избиране управително тѣло на дружеството.

Това събрание ще се състои въ 18 того въ училището „Св. Кирилъ и Методий“.

Като поздравляваме инициаторитъ, пожелаваме имъ успѣхъ въ започнатото високо-полезно дѣло.

Д-ръ Радославовъ за Сѣверна Допруджа. Споредъ официоза „Народни Права“, бр. 252 отъ 9 т. м., министър-прѣдседателъ г. Д-ръ Радославовъ въ застъ

Подпор Ст. Гечевъ.

УТРО

Тая мѣнина права, за да бѣда брашно за българскитъ войници. Подслушанъ разговоръ въ 1892 год.
Н. Стоевъ, вметъ на Туча.

Зора се сине, майко! И сѣвѣливо пурпуренъ лъчъ, челото ти съ радостъ обляна! Майко! Вихренъ е нѣтъ сѣвѣтъ на волнитъ пѣсни и какъ тържествено плавятъ тежкитъ вѣли на стозвучни ти гласъ!

Майко! Зора се сине!

Ливувай!

А бѣха тъмни дни на сиротна сирѣбъ... Че въ мѣглата на чуждо небе, твоитъ граждани потрушваха съ спѣвни прѣти!... И дѣто пламенотрепетната пѣсенъ на твоята хиллоидна пладна, — о, дѣхъ на зеленосафранъ стѣпъ! — въ притока сладко се топише, сега извиватъ огнеоструйни дѣли!... Пожаръ горитъ ти занусти!... И твоитъ бѣли ерлѣ, майко, посипаха съ знойна пепелъ!...

И кой ли дѣхъ ти не смрази!

Въ мрактъ на настѣжката нощъ горѣше безумие и мѣлни сѣскаха около тебе!... Но своде ли алѣици?...

Очитъ имъ лѣха прѣзрѣние и въ свирѣна надъ жѣлти поднаслихъ ти смѣтенъ адъ!... Но трепна ли ти?

Светице! Море бѣ душата ти! Та всичко стои, но своитъ бисери кому откри?

Въ обгорѣла пиръ денъ сѣвѣше нощта и нѣмаше цѣтека. Възъ вие бездомна сирѣбъ и нито ехо на роденъ гласъ!... И гийѣха дѣцата ти, поамени по прѣтти синири. Защото тамъ слѣзлото грѣ! И необятноплѣнителенъ бѣ пламъкъ въ гърдитъ имъ, защото обичаха страната, дѣто розитъ цѣвѣтъ! По многоцѣтти югъ полѣтаха умираха лебеди!... Не надъ сино-венъ гробъ, — уни! единъ ли въ утро оцѣканъ; — ти не посади кипарисъ. Тамъ стройноствои явори изъ вишиха поднебни зори! И въ безмѣлната сирѣбъ на трепетни дѣти пламени устни, майко, мѣвѣха: „Слѣзце! Розе!“ И когато Черното море разгребѣ камънтъ на вѣковѣтъ, грѣйночели явори лепетѣтъ: „Зари!“

Лѣтѣха те! Огъ мраморъ строиха дворци и вакханалии плаискатъ мраморни улици. Разточителенъ пиръ бѣ нощта, съ златнитъ чаши, — каркоза лѣха! — защото въ манушна упоа искаха да те пѣвѣтъ! И въ сънѣтъ ти усмихнатъ, чии устни не пожелаха устата ти коралови, измѣчена царица!

Но ти сие ли звѣздосенъ вуалъ?

Несвѣсенъ бѣ шеметѣтъ на танцуващи трелли, когато красотата пирува и ти бѣ всеочаквана, защото жадуваха съ блѣска на грѣйнало балюстрада да те ослѣпатъ, майко!

Но ти отмина!

Въ крайгѣлнитъ на очитъ ти горѣше сине—огньовѣтъ на твоитъ надничати дѣли! О, непробудена чаръ!

И стѣпнитъ ти бѣха златенъ унесъ!...

И ти зави и се притули въ бездѣлната ташина на твоитъ тажни поля... Но стѣлни звѣзда нощъ копринена самота, въ часа на свѣтитъ молитви, ти ни зовѣше! Устнитъ ти лѣхаха прѣвѣта на неогрѣли

още радости! А горестъ бѣха думитъ ти, майко! Но сновѣта на сирѣбѣта жѣчезарѣтъ топла вѣра! Въ сирѣцата ни ти бѣ вѣта!

Очитъ ти бѣха кърваво разплакани... Тѣ роиѣха бисери! Въ задименитъ гърди на твоитъ мѣченици синове, ахъ, тѣ рѣсѣха отрова! Че нѣ те обичае, майко!

Сиритомъ ти ридаше, но нѣе чухме поплѣтъ на разплетени коси: тѣ вѣсѣха сребропрѣзвѣни струни! Кой не те възлюбѣ, свѣти еце?

И нощи безъ огньова, и дни безъ зари: вѣли мѣнина мѣли!

Хиллоидна буря бѣха страданията ти!

Ти, Родино!

Но ай Зора се сине! Прѣвѣтвуваша те прѣтѣнъ денъ! Грѣе обмѣната мѣта ведрѣтъ чѣла на изстрадали синове! Радостъ трепти, радостъ въ очитъ имъ блѣсти! Вижъ твоитъ дѣви! Вѣдѣти ти силатъ и пѣвѣтъ майскитъ дни на пѣрѣа прѣлѣти!

Вижъ чедата си! Тѣ сѫ цѣлѣната колесница на пѣвѣтъ денъ и летѣтъ, дѣто щастнето цѣфти!

Ти — изкупена мадонъ!

Лѣчи на ведѣлѣние капѣтъ лилиентъ стѣтъ и нека въ нѣзѣтъ и правдѣтъ опил, щѣ съ трѣне раниха твоитъ вѣлици!

Майко! Зора се сине! Негдѣ празнично пѣвѣтъ, радватъ се, играятъ! Майко! Въ прѣвѣната колесница на тържественъ денъ дѣцата ти летѣтъ тамъ, дѣто щастнето грѣе! А то е въ топлата на майчино честито срдѣце! А то е подъ стрѣхата на празничнитъ утра! А то е — свѣтето на твоа воленъ погледъ, о, Родино свободна!!

данието на Народното събрание на 31 октомври т. г. в замяна следното: „Има дипломатически спор за добруджанския коридор, който е взет от уговореното, не резултатът от отлагането на войските ни в Добруджа. Не бива да сме тъй много енергични по този въпрос, който ще се реши само и изключително в полза на българския народ“.

По една от петте. Законът за една от петте е вече бил изпратен в министерския съвет за утвърждаване. Поради отсъствието на Цара, поискано е телеграфически съгласието му за утвърждаването на закона. Министерството на финансите е приготвило опрешно съставления по прилагане на този закон.

По бюджета. Бюджетът на държавата за идната година е даден за отпечатване от държавната печатница в същия размер, колкото е през настоящата 1917 година. Ако някоя министерства има да правят някои изменения по него, ще се внесат за разглеждане от парламентарната бюджетна комисия.

Гулчанското градско общинско управление умолява всички гулчани, които имат свои близки военно-побитници в германските и австро-унгарски пленнически дена да съобщат веднага в общинското управление имената им и депата, в които се намират тй.

Намаление хлябната дажба в Франция. Френското правителство се е видело принудено да намали дажбата на хляба от 500 гр. с 150—200 гр.—Това нйшо споредъ женевско съобщение на „Фосине Цайтунг“ предизвикало силно общо недоволство в френската камара и заставило едното от представителите на социалната демокрация да заяви, че през 1919 г. Франция ще се намъри предъ опасността да гладува.

Хлябът в Англия. Директорът на прѣхраната в Англия, Сър Едуард Джамъ прѣдупрѣдилъ населението че хлябътъ трѣбва да се пестѣ, колкото е възможно повече. Англия и нейнитѣ съюзници сѣ произвели по-малко отъ половината пшеница, познѣната презъ първата военна година.

Н. В. Царятъ и главнокомандующиятъ г. генералъ-лейтенантъ Жевонъ сѣ заминали за Берлинъ.

Волята на добруджанци. Централниятъ Добруджански Народенъ Съвѣтъ е отправилъ до прѣдседателя на Народното събрание следната телеграма:

Съ най-големо огорчение узнахме отъ извѣщията, направени въ Народното Събрание на 31 октомври т. г., че в сѣга съществува дипломатически споръ върху бъдещата политическата садба на Сѣверна Добруджа. Споръ може да има върху чуждитѣ егониетични интереси и империалистични домогвания въ Добруджа, но споръ не може да има върху нашитѣ чувства, желания и стремежи. Който се съмнява, нека дойде, види и се увери. Ние заявихме много плати вече и заявяваме пакъ нашитѣ непоколебими желания и рѣшения.

Искаме присъединяването на цѣла Добруджа до устията на Дунавъ къмъ България; рѣшени сме да защитимъ съ всички срдѣства нашия роденъ катъ отъ всяко чуждо посѣгателство и да не допуснемъ никога

чуждо владичество да тъпче свѣщенитѣ гробове на хлядитѣ доблестни български сѣнове, сложили геройски своитѣ кости за нашето освобождение.

Добруджа, люлката на първото българско царство, земата на Аспаруха, Симеона, Иванъ Исѣна и Добро тича, родината на Стефанъ Караджа, огнището на българската народна просвѣта въ първитѣ дни на нашето възрождение, по население, по минало и по аспирация е толкова българска, колкото и самата България и българска трѣбва да си остане винаги.

Надѣемъ се, че народното прѣдставителство, заедно съ българското правителство, ще употреби всички усилия и всички срдѣства, за да се осъществи това съкровено наше желание, и вѣрваме, че следъ туй не ще е далечъ денятъ, когато въ свѣщената ограда на нашето Народно Събрание ще сѣ подадатъ рѣци народнитѣ прѣдставители на Добруджа, Македония, Поморавия и сегашна България, за да заработятъ въ миръ съ дружни сили за културното и стопанско процътяване на обединеното отечество.

Подпрѣдседателъ: Н. Стоевъ.
Секретаръ: Ант. Ворлаковъ.

Печатна грешка. Въ брой 57, стр. 4 на в. „Добруджа“ въ Мартиролога на отвлѣченитѣ българо-добруджански граждани, погрѣшно сѣ вписалъ № № 59—104, че сѣ отъ с. Вѣтрень, когато тй сѣ отъ с. Сребърна Силистренско.

Търси се. Вабашко околийско коменданство обява че търси лицето Гизуръ Али, родомъ отъ Аероболъ-Турция, съ отличителни черти: ръстъ срдѣченъ, лице обикновено черно, брада бръсната, коса и мустаци черни, 25 годишенъ. Облѣченъ е съ скъсана черна антерия, черни панталони и съ калпакъ Говори турски, а по-малко български и германски.

ПОСЛЕДЕНЪ ЧАСЪ

Извѣщения на Министеръ Прѣдседателя за военнитѣ цѣли.

В. „Миръ“ въ брой 5276 отъ 10 т. м. хроникера следитѣ извѣщения на Министеръ-Прѣдседателя Д-ръ Радославовъ за военнитѣ цѣли на България и специално за Добруджа. Въ заседанието на Народното Събрание на 10 т. м.: „Нашитѣ военни цѣли сѣ опрѣдѣлили; тй сѣ обединението на България, унищожението на Вукурешкия договоръ. Тѣзи цѣли сѣтъ ги опрѣдѣлили и въ Берлинъ и въ Виена и въ Париградъ. Онова което е взето отъ насъ ще сѣ блже наше. Единъ споръ имаме само. Той е за стара Добруджа и ние ще искаме и ще настояваме да ни се даде цѣла Добруджа. Повтарямъ пакъ че нашитѣ цѣли сѣ обединението на България. Азъ опрѣдѣлямъ тѣзи цѣли, за да задоволя оппозицията, която е отправила интерпелация за тѣзи цѣли. Ще работимъ и за коридора“.

МАРТИРОЛОГЪ

на българитѣ-добруджански граждани, които ронзани сѣ отвлѣчили като заложници и държати затворени въ салхали, затвори и открити пленнически лагери при специаленъ мъчителски рѣжимъ.

Продължение отъ бр. 57.

с. Вългарски Саргъболъ.
(Боджаланска околия)

1. Иванъ Становъ 65 год.
2. Харалампъ Дюевъ 55 год.
3. Димитръ Янчевъ 65 год.
4. Велико Златомевъ 35 г.
5. Киро Пейчевъ 60 г.
6. Маринъ Панайотовъ 50 г.
7. Дико Мариновъ 40 г.
8. Михаилъ Мариковъ 50 г.
9. Вълчо Петровъ 25 г.
10. Георги Панайотовъ 50 г.
11. Петръ Димовъ 50 г.
12. Костадинъ Митевъ 40 г.
13. Илия Дочевъ 60 г.
14. Георги Дочевъ 50 г.
15. Петко Дяковъ 45 г.
16. Мирчо Атанасовъ 50 г.
17. Митю Пейчевъ 17 г.

(Слѣдва)

Забѣлка: Умоляватъ се всички общини и частни лица, които забѣлжатъ грѣшки и опущения въ списъцитѣ да ги съобщаватъ въ редакцията.

ОБЯВЛЕНИЕ

ВѢСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ

КУРИЕРЪ

НА

ХРИСТО В. КАЛОЯНОВЪ — ДИМОТИКА.

Приема обявления, реклами годешни и свадбени извѣстия, скърбни вѣсти, панахида, благодарности и други подобни за в. „Добруджа“.

Записва абонати за в. „Добруджа“

Българи! Не забравяйте, че Добруджа е люлка на нашето отечество.

ОБЯВЛЕНИЯ

Вижжентъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Учебници:

1. Вукваръ и първа читавка отъ И. Самарджиевъ
2. Читанка за II и III отдѣл. отъ Г. Балтаджиевъ
3. Читанка за II, III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Вайковъ
4. Читанка за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борджаловъ
5. Отечествознание за III отдѣл. отъ Ал. Иордановъ
6. Отечествознание за III и IV отдѣл. отъ М. Вайковъ
7. Природознание за III и IV отдѣл. отъ А. Борджаловъ
8. Езиковни упражн. за II отдѣл. отъ Караджалевъ
9. Българска история за III класъ отъ Нв. Пастуховъ

Рѣководства за учители

1. Практиката на прѣвъ I и II учебна година отъ д-ръ В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтски забав. и I и II отъ Д. Бойчовъ
3. Практиката на природознание въ III отдѣл. отъ А. Борджаловъ и Юр. Савовъ
4. Утра и вечерня отъ Нв. Андрейчинъ

Дѣтско четиво

1. Оп. „Звѣздича“ — отдѣлни вижжентъ. 2) Библиотеката „Дѣтска и бабини приказки“. 3) Оп. „Дѣтска радостъ“ — отдѣлни вижжентъ.

Канцеларски и ученически потреби

Дневници съ материали кнители. Училищни бюджетни бланки: Приходи, разходи и хитанционни кнители. Разни видове тетрадки, моливи, пера, мастила, пливове и др. Разни формуляри и бланки за общинскитѣ и войсковитѣ канцеларии.

Джковѣтъ на народнитѣ дѣци, портретитѣ на цари и пр

Издава се въ фонда „ДОБРУДЖА“

РОДИТЕЛИ И УЧИТЕЛИ

абонирайте дѣцата си на новото дѣтско илюстровано списание „БЪЛГАРЧЕ“ Излѣзе отъ печатъ и ще се разпраща кн. I съ избрано и поучително съдържание: 1) Пѣсень на българчето, стих. отъ В. Стояновъ; 2) Малката героиня, разказъ съ 3 картини; 3) Любовъ къмъ отечеството, съ карта на сегашнитѣ граници на България; 4) Добруджа стих. отъ Л. Бобевски, съ картини жители отъ добруджанско; 5) Мамо, дѣ тата? разказъ; 6) Г. С. Раковски. Биография съ портрети; 7) Земетреса въ София; 8) Народна плѣсень: за лошо майка не учи; 9) Гатайки и пословици; 10) За смъртта на Царица Елеонора, писмо съ картина, гроба при с. Бсана. Списанието е достъпно за основнитѣ ученици и прогимназиститѣ. Абон. 4 л. Озъ II кн. се изпраща и вѣлендарѣтъ за 1918 год. Всичко се изпраща до Б. А. Кожухаровъ, печатаръ, издатель на кн. София, Раковска 80. Умоляватъ се г. г. учителитѣ да яветъ съ пощ. карта по колко кн. да имъ се изпращатъ.

Добруджанци! Незабравяйте, че бъдещето на родината ни зависи отъ нашата мощна сплотеностъ.

ДОБРУДЖАНЦИ

Най-големъ изборъ отъ училищни принадлежности и ПОМАГАЛА, учебници отъ автори и издателства за ВСИЧКИ ОСНОВНИ И ПРОГИМНАЗИАЛНИ училища. Тетрадки разни линировани и качества хартии, блокчета за свободно рисуване.

Всички видове настели, водни и бланки бон. Рѣководства и улжтвания за приподзватолятъ по всички прѣдмети и автори

Озладове на всички литературни четива за училищни библиотеки и учащата се младежъ отъ издателствата Всемирна, Образователна, Биографическа, Художествена, Класическа, Мозайка, Самообразование, Митлайковъ, Лесичковъ, Дановъ, Ефр. П. Христовъ, Футековъ и Меладимовъ. Рѣчници и правописи на чуждитѣ думи съ български езикъ. Нѣмски, френски граматки, христоматии и разговорници.

Местила, тетрадки, пера, липни четвъртити и плоски, гравьлинци, транспортни, пергели. Музикални, пливови, попевателни, бѣли чисти и чертани хартии. Подлестяци, тетърчета, блѣбаници, пливове най-големъ изборъ времѣна вѣстни ученически, четивни и обществени библиотекни

Съ най-известни дѣци
Книжарница — ВИНАРОВЪ — Добричъ
10—10

Всѣмъ издателствата — Вабашка

Директоръ Драгомиръ Пачовъ.